

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีลักษณะเด่นอันเป็นคุณต่อประเทศชาติและประชาชนด้านโครงสร้างและแนวทางอันจะนำไปสู่ธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่วางหลักประกันด้านคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างกว้างขวางในทุก ๆ ด้าน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในระบอบการเมืองการปกครองมีการวางแนวทางและหลักการในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นรวมทั้งการส่งเสริมความเป็นอิสระและสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้มีองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สำหรับหลักการในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อโครงการที่กระทบต่อคุณภาพและสิ่งแวดล้อมการมีส่วนร่วมในกำหนดนโยบายการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ การมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของระบบราชการนอกจากจะประกอบด้วยข้าราชการประจำทั้ง ทหาร ตำรวจ พลเรือน ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ พนักงานของรัฐ ฯลฯ แล้วยังประกอบด้วยข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นทั้งหมดนี้อยู่ภายใต้แนวทางที่จะนำไปสู่ธรรมาภิบาลตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เริ่มต้นด้วยกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง รวมทั้งการประเมินผลและการติดตามผลที่ต้องยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ไม่เห็นแก่ตัวผลประโยชน์ และการปฏิบัติหน้าที่ต้องยึดหลักความโปร่งใส ตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์สุจริต พร้อมทั้งจะถูกตรวจสอบ

กล้าตัดสินใจเน้นประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงาน ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญบัญญัติให้ข้าราชการและพนักงานของรัฐทุกตำแหน่งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์ส่วนรวม อำนาจความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชน ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องและก่อให้เกิดความเสียหายเดือดร้อนรวมถึงไม่อำนวยความสะดวกและให้บริการที่ดีกับประชาชนอาจถูกร้องทุกข์ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำนักคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หรืออาจถูกฟ้องร้องในศาลปกครองได้ ขณะเดียวกันศาลปกครองก็ทำหน้าที่คุ้มครองข้าราชการชั้นผู้น้อยที่ถูกกลั่นแกล้งหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการสั่งการของผู้บังคับบัญชาด้วย

ในอดีต การบริหารและการจัดการในภาครัฐและภาคเอกชน ไม่ได้ให้ความสำคัญกับระบบคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากการบริหารและการจัดการทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ประสบกับภาวะวิกฤติอันเกิดจากการทุจริตที่ระบาคออกไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ความไม่รับผิดชอบต่อสังคมหรือส่วนรวม คำนึงแต่ประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง อันเป็นการบริหารจัดการที่ขาดคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับประเทศกำลังพัฒนานั้น Good governance หรือที่นิยมเรียกในปัจจุบันว่า ธรรมาภิบาลนั้น ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการขยายความสามารถของประเทศเพื่อสร้างรายได้และลดปัญหาความยากจนในอนาคต หรือก่อให้เกิดการพัฒนาทางการบริหารปกครองของประเทศไปได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบทางเศรษฐกิจแล้ว หลักการธรรมาภิบาล ยังได้รับการกล่าวถึงว่าเป็นแนวความคิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นส่งเสริมศักยภาพให้ภาคประชาสังคม (Civil society) เพื่อให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human capital) อย่างยั่งยืน และในอนาคตถ้ามีการบริหารจัดการที่ดีในภาครัฐ (Good governance) จะช่วยกระตุ้นอย่างมากต่อการพัฒนาและขยายตัวของจริยธรรมในทางธุรกิจ ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนมีอยู่อย่างใกล้ชิด ภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมกติกาการดำเนินงานของเอกชนย่อมมีผลต่อการเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีในวงการธุรกิจและการยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมรวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคม

อำนาจหน้าที่หรือภารกิจของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ล้วนแล้วแต่เป็นการให้บริการสาธารณะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง การบริการสาธารณะดังกล่าว ถือว่าเป็นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการศึกษาและการศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น ด้านการกีฬาและการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริม

คุณภาพชีวิตและการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ด้านการเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร (เทศบาลตำบลฝ้ายไร่, 2552 : 16-21) ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 62 ตารางกิโลเมตร

ถึงแม้ เทศบาลตำบลฝ้ายไร่ จะได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้ครบทุกด้านแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีตัวแทนประชาชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือกลุ่มผู้นำชุมชน ตลอดจนส่วนราชการต่าง ๆ ได้มีหนังสือร้องขอให้เทศบาลตำบลฝ้ายไร่ ดำเนินการช่วยเหลือ (เทศบาลตำบลฝ้ายไร่, 2552 : 5 - 9) และปรากฏว่ายังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเทศบาลตำบลฝ้ายไร่มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโครงการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นการยืนยันว่าเทศบาลตำบลฝ้ายไร่จะต้องมีการปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง ตลอดทั้งการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบ กฎเกณฑ์ ระเบียบราชการและการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ดังที่ ชีรยุทธ บุญมี (2541 : 25) กล่าวว่า แนวคิดธรรมาภิบาล หรือหลักธรรมาภิบาล คือ การเป็นหุ้นส่วนกันในการบริหารและปกครองประเทศโดยรัฐ ประชาชน และเอกชน ซึ่งขบวนการอันนี้จะก่อให้เกิดความเป็นธรรม ความโปร่งใส ความยุติธรรมโดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนดี ซึ่งแนวคิดนี้เกิดจากการที่ประชาชนเห็นว่า ระบบราชการล้มเหลวทุกส่วนต้องการให้เกิดการปฏิรูป และต้องมีการปรับโครงสร้างราชการให้ดีขึ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นและประชาชนต้องการให้มีการตรวจสอบโดยสื่อมวลชน และนักวิชาการ สอดคล้องกับ ประเวศ วะสี (2542 : 30) อธิบายว่า ธรรมาภิบาล จึงเป็นเสมือนพลังผลักดันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ เช่นเดียวกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับองค์กรประชาสังคม ซึ่งมีส่วนในการร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ทั้งนี้องค์กรรัฐจะอาศัยการบริหารจัดการที่ดีเป็นกลไกเกื้อหนุน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการฟื้นฟูสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนให้ยั่งยืน

คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ จึงได้กำหนดนโยบายสำคัญที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นหลายประการ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในทุกด้านไปพร้อมกันอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญ คือ ประชาชนในพื้นที่ต้องได้รับประโยชน์สูงสุดจากการพัฒนาทรัพยากรเหล่านั้น เช่น ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน เน้นให้ประชาชนมีความมั่นคง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ก่อสร้าง ปรับปรุงถนนทุกสายให้เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ก่อสร้าง ปรับปรุงระบบระบายน้ำ ส่งเสริมการมีน้ำอุปโภค-บริโภคอย่างทั่วถึง ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามเส้นทางสาธารณะ ฯลฯ

ด้านการพัฒนาสังคม เน้นส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน มีความรู้และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การยกฐานะด้านการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานด้วยการจัดหาแพทย์เพื่อ การตรวจสุขภาพและรักษาโรค ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี สังคมมีความสงบสุขและเป็นเทศบาลน่าอยู่ ควบคู่คุณธรรม ภายใต้โครงการ เรารักผ้าไร่ ฯลฯ

ด้านเศรษฐกิจ เน้นการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในลักษณะการทำงานเป็นกลุ่มด้วยการส่งเสริมอาชีพชุมชน หนึ่งชุมชน หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัว และชุมชนแบบยั่งยืน พัฒนาแหล่งการค้า และตลาดสด ให้สะดวก สะอาด ปลอดภัย ฯลฯ ด้านการเมือง การบริหาร เน้นส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยึดระเบียบ กฎหมาย ให้ความเป็นธรรม พัฒนาบุคลากร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ปรับปรุงสนับสนุนการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ลดขั้นตอน การบริหาร การบริการเพื่อความปลอดภัย สะดวก รวดเร็ว ถูกต้องแก่ประชาชน ฯลฯ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลเป็น ไปเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างแท้จริง จำเป็นอย่างยิ่งที่เทศบาลจะต้อง ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลเพราะว่าธรรมาภิบาลเป็นแนวทางที่สนับสนุนการกระจาย อำนาจและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคประชาสังคมและประชาชน ให้สามารถตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ โดยร่วมมือกับกลุ่มสังคมต่างๆ ในภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคสังคมทั้งในระดับชาติ และระดับชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้การสร้างธรรมาภิบาลให้สัมพันธ์กับประชาธิปไตยจะเป็น การยกระดับกระบวนการความสัมพันธ์ร่วมมือกันของฝ่ายต่างๆ ในสังคมทั้งภาครัฐ ธุรกิจ เอกชนและสังคมแนวความคิดนี้ เสมือนเป็นธรรมาภิบาลแห่งชาติ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยในฐานะผู้วิจัยเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ และในฐานะ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลผ้าไร่ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยให้ คณะกรรมการชุมชนทั้งหมดเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพราะเป็นบุคคลที่ทราบการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบลผ้าไร่เป็นอย่างดี จึงเป็นที่มาของปัญหาการทำวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้การ ดำเนินงานของเทศบาลตำบลผ้าไร่อยู่ในหลักธรรมาภิบาลและเสริมความเข้าใจในหลัก ธรรมาภิบาล เพื่อเชื่อมโยงที่จะแสดงให้เห็นถึงประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมของการปฏิบัติตาม หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของ

เทศบาลตำบลฝ้ายไร่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในที่สุด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานวิจัยจะเป็นผลงานทางวิชาการที่น่าเชื่อถือในการเสนอนายกเทศมนตรีตำบลฝ้ายไร่ ได้พิจารณาไปเป็นทางเลือกหนึ่งในการกำหนดในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ ที่สามารถสนองต่อความต้องการสูงสุดของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพให้มากกว่านี้ และผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานนี้ เพื่อหาข้อเสนอแนะอันเป็นแนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา การบริหารการดำเนินงานดังกล่าว โดยนำตัวแปรข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการชุมชนเกี่ยวกับ อาชีพ อายุ การ ศึกษา มาใช้ในการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อจะได้ข้อมูลสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิจัยระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ อำเภอฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อวิจัยระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ อำเภอฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอาชีพ อายุ และการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักธรรมาภิบาลในเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ อำเภอฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย

สมมุติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพ อายุ และการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ อำเภอฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคายแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย จาก 17 ชุมชน จำนวน 648 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ อำเภอฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 248 คน ซึ่งได้จากขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณ

ตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 20-35) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ หมายถึง สถานภาพของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลเฝ้าไร่ ได้แก่

3.1.1 อาชีพ

3.1.1.1 เกษตรกรรม

3.1.1.2 ค้าขาย

3.1.1.3 รับจ้าง

3.1.1.4 ข้าราชการ

3.1.2 การศึกษา

3.1.2.1 ประถมศึกษา

3.1.2.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.2.4 อนุปริญญา/ปวศ.

3.1.2.5 ปริญญาตรีขึ้นไป

3.1.3 อายุ

3.1.3.1 18-25 ปี

3.1.3.2 26-40 ปี

3.1.3.3 41-50 ปี

3.1.3.4) 51 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม หมายถึง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล เฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 6 ด้าน พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2546 : 1-90) ดังนี้

3.2.1 หลักนิติธรรม

3.2.2 หลักคุณธรรม

3.2.3 หลักความโปร่งใส

3.2.4 หลักการมีส่วนร่วม

3.2.5 หลักความรับผิดชอบ

3.2.6 หลักความคุ้มค่า

กรอบแนวคิดการวิจัย

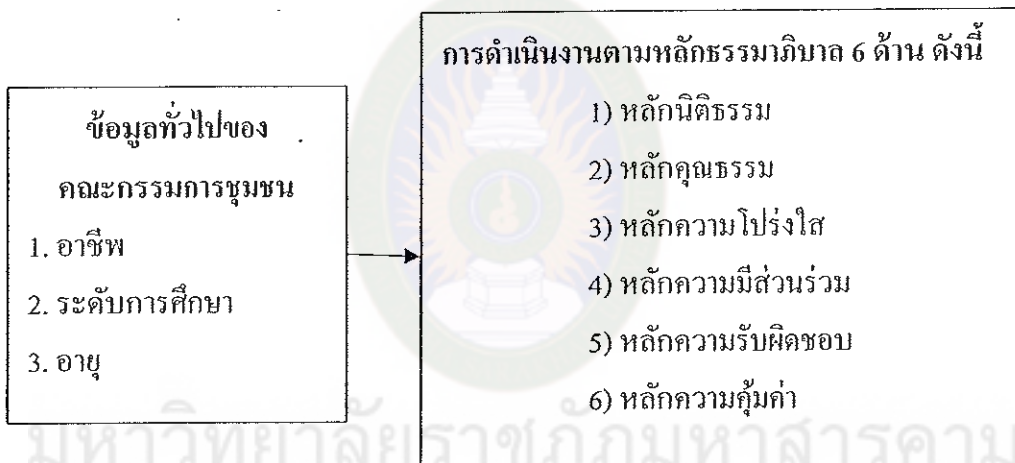
การศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ 2546 : 1-90) 6 ด้าน ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

(Independent variance)

ตัวแปรตาม

(Dependent variance)

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง แนวคิดต่างๆ ซึ่งแสดงออกมาตามทรรศนะของแต่ละบุคคลที่มีต่อวัตถุ สิ่งของ ตลอดจนบุคคลและสถานการณ์ซึ่งมีความคิดเห็นเกิดจากพื้นฐานข้อเท็จจริง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม

2. **การดำเนินงาน** หมายถึง การกระทำหรือดำเนินงานตามหน้าที่ ภารกิจ ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3. **หลักธรรมาภิบาล** หมายถึง กติกา หรือกฎเกณฑ์ในการบริหารหรือการปกครองที่ดีเหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาบ้านเมือง และสังคมเป็นการบริหารจัดการที่จะทำให้งานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ของเทศบาลตำบลฝ้ายไร่ อำเภอฝ้ายไร่ จังหวัดหนองคาย ประกอบด้วยรายละเอียดใน 6 หลัก ดังต่อไปนี้

3.1 **หลักนิติธรรม** หมายถึง กฎ ระเบียบ ที่ไม่ลำเอียงหรือเลือกปฏิบัติให้ความเสมอภาคและความเป็นธรรมกับประชาชนทุกคนและสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์การชัดเจน เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อข้อบังคับนั้น มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับต่างๆ

3.2 **หลักคุณธรรม** หมายถึง เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยธรรมาภิบาลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพ สุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

3.3 **หลักความโปร่งใส** หมายถึง กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์กติกาที่มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในสังคมสามารถถ่ายโอนได้อย่างเป็นอิสระ และการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานมีความโปร่งใส เช่น การบริหารกิจการต่างๆ สามารถเปิดเผยให้สาธารณะตรวจสอบได้ ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้เรื่องการจัดซื้อ จัดจ้าง การส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้การทำงานของเทศบาล

3.4 **หลักการมีส่วนร่วม** หมายถึง คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกันทั้ง โดยตรงหรืออ้อม โดยผ่านสถาบันต่างๆที่มีอำนาจอันชอบธรรมร่วมรับรู้และเสนอความเห็นต่อองค์กร เช่น มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมเป็นกรรมการ โครงการต่างๆ มีส่วนร่วมในการประชุมในชุมชน

3.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตัดสินใจใดๆ ของเทศบาลต้องกระทำโดยมีพันธะความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำต่อสาธารณชน รวมถึงการตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง เช่น การมุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถและรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน การมีหน่วยบริการประชาชน การดำเนินการจัดตั้งงบประมาณดำเนินกิจกรรมตามแผนฯ การมีวิธีการบริการประชาชนด้วยความจับใจ

- 3.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่ตอบสนองความต้องการของสังคม โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุด และดำเนินการให้บริการสาธารณะที่ให้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจและกระตุ้นการพัฒนาของสังคมทุกด้าน เช่น การจัดสรรใช้ทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างคุ้มค่า การให้ความสำคัญแก่ประชาชนที่มาใช้บริการ การลดความซ้ำซ้อนในขั้นตอนการปฏิบัติงานตลอดถึงการสร้างความร่วมมือของพนักงานและทีมงาน การลดความรุ่มร่ามของกฎระเบียบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย
2. นำผลการวิจัยและข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการสนับสนุนและส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในเทศบาลตำบลเฝ้าไร่และนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรอื่น ๆ ต่อไป
3. ผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ สามารถนำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้บริหารจัดการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ข้อมูลสารสนเทศที่ได้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายให้เป็นไปด้วยหลักธรรมาภิบาลต่อไป
5. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลเฝ้าไร่ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายจะมีศักยภาพเพิ่มขึ้น เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการปฏิบัติ
6. เป็นข้อมูล เพื่อนำไปบริหารจัดการ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง